

Restriccions que obliguen a pensar: tres rondes contra el rellotge

Joc de generació d'idees amb restriccions sortejades: cada ronda imposa una limitació dura al mateix negoci de partida i els equips tenen set minuts per a refer el model, comprovant que una restricció ben posada produïx més idees que un full en blanc.

DURADA

50 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups xicotets (3-4)

UNITAT 5

Disseny creatiu de models de negoci

MATERIALS

- Sobre amb targetes de restricció, retallades i doblegades
- Cronòmetre visible i ben gran
- Un full per ronda i grup
- Pissarra per al recompte d'idees

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.2, C.3, C.4 · Comp. específiques CE3 · Comp. clau CE, CPSAA, CCEC, CCL

Plantejament

Hi ha una idea molt estesa i bastant falsa: que la creativitat necessita llibertat total. A la pràctica, un full en blanc paralitza i **una restricció concreta dispara**. Els dissenyadors ho saben, els guionistes ho saben i en el disseny de models de negoci passa exactament igual.

Hui ho comprovareu amb un cronòmetre davant. Tots els grups partixen del **mateix negoci** i cada ronda afeg una restricció que cal respectar sí o sí.

El negoci de partida

Una **acadèmia de reforç escolar** en una ciutat mitjana. Lloga un local de 80 m², fa classes en grups de sis alumnes, cobra 120 € al mes per alumne i té tres professors a temps parcial. Va justa de marge i s'ompli només de cinc a huit de la vesprada.

Tots els grups treballen sobre este mateix cas. Al final es compara què va eixir de cada restricció.

Les targetes de restricció

Retalleu-les, doblegueu-les i fiqueu-les en un sobre. Se'n sorteja una per ronda, la mateixa per a tota la classe:

- **Sense local.** El negoci ha de funcionar sense llogar cap espai.
- **Sense cobrar a les famílies.** Els ingressos han de vindre d'un altre lloc.
- **Només pel matí.** No es pot usar la franja de 17 a 20 h.
- **Amb la meitat del personal.** Només queda un professor i mig.
- **Deu vegades més alumnes.** El mateix servici, però per a sis-cents.
- **Sense fer classe.** Es manté el propòsit educatiu però no hi ha classes.

Objectius didàctics

- Generar models de negoci alternatius sota restricció, en temps limitat.
- Comprovar empíricament l'efecte d'una restricció sobre la producció d'idees.
- Identificar quins blocs del canvas es veuen obligats a canviar en cada cas.
- Avaluar idees amb un criteri explícit en compte de per preferència personal.

Passos (sessió de 50 min)

- 1. El cas (5 min).** Es llig el negoci de partida i cada grup dibuixa ràpidament el seu canvas actual en quatre traços.
- 2. Ronda 1 (7 min).** Es trau una targeta. Set minuts per a escriure **totes les solucions possibles**. Quantitat, no qualitat: ací no es jutja res.
- 3. Recompte (3 min).** Cada grup diu quantes idees distintes ha produït. S'apunta a la pissarra.
- 4. Rondes 2 i 3 (14 min).** Altres dues targetes, mateix procediment i mateix recompte.
- 5. La ronda control (7 min).** Última ronda **sense cap restricció**: «milloreu el negoci com vulgueu». Es compta igual. El resultat sol ser el moment més comentat de la sessió.
- 6. Garbell i elecció (10 min).** De tot el generat, cada grup tria **una sola idea** i la defén amb dos criteris explícits: quant canvia el marge i quant costa provar-la.
- 7. Tancament (4 min).** Es comparen els recomptes de les quatre rondes a la pissarra.

Taula de recompte (pissarra)

Ronda	Idees produïdes per grup					TOTAL
	G1	G2	G3	G4	G5	
1 (restricció: ___)	---	---	---	---	---	---
2 (restricció: ___)	---	---	---	---	---	---
3 (restricció: ___)	---	---	---	---	---	---
4 (sense restricció)	---	---	---	---	---	---

Preguntes d'anàlisi

- Compareu el total de la ronda sense restricció amb el de les altres tres. Què ha passat? Per què creeu que ocorre?
- Quina restricció va generar més idees? I quina va generar les més interessants? No sol ser la mateixa.
- Per a la vostra idea triada, quins blocs del canvas canvien respecte al negoci original? Marqueu-los.
- «Sense cobrar a les famílies» obliga a buscar un altre pagador. Qui podria ser i què voldria a canvi?
- Algunes restriccions pareixen absurdes, com «sense fer classe». En va eixir alguna cosa aprofitable? Què diu això sobre les idees que descartem per rares?

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Productivitat	Participa en les quatre rondes i genera idees sense autocensura	20 %
Qualitat de les alternatives	Les propostes respecten la restricció i són viables	30 %
Lectura del canvas	Identifica correctament quins blocs es mouen	25 %
Garbell raonat	Tria amb criteris explícits, no per gust	25 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** dues rondes amb restricció i la de control, sense recompte comparatiu.
- **Amb negoci propi:** aplicar les mateixes targetes al negoci real que cada grup va analitzar a l'activitat de redisseny. Encadenades, les dues sessions funcionen molt bé.
- **Per a qui va sobrat:** inventar tres targetes de restricció noves i justificar per què són bones: una restricció útil és la que tanca el camí fàcil sense tancar-los tots.
- **De cara a la prova:** la part d'innovació del temari pregunta per tècniques de generació d'idees. Poder contar què va produir cada restricció concreta val molt més que enumerar noms de tècniques.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE